

Van Nieuwenhoven: gemeenten mogen best wat vooruitstrevender samenwerken

“Een WGR+ regio, daar ben ik niet op tegen”

Een half jaar geleden maakte Jeltje van Nieuwenhoven bekend de Tweede Kamer te willen verruilen voor de provincie Zuid-Holland. Van Nieuwenhoven, voormalig fractievoorzitter van de PvdA en tot haar overstap een zeer markant sociaal-democratisch Tweede Kamerlid, werd op 27 oktober gedeputeerde bij Zuid-Holland – en kreeg daarbij onder meer ook de regio Holland Rijnland in haar portefeuille. Reden om te weten hoe de overstap haar tot nu toe is bevallen. Maar vooral ook wat haar visie is op de toekomst van de regio.

“Ja, het werk bij de provincie is heel anders dan wat ik in de Kamer gewend was, maar de overstap is me heel goed bevallen. In de Kamer ben je vooral bezig om politieke steun te verwerven voor zaken die op je beleidsterrein liggen. Nu als gedeputeerde houd ik mij juist bezig met uitvoeringsprogramma's, zoals het op gang houden van het overleg met en tussen gemeenten, en ook dat is bijzonder boeiend.” Als gelouterde PvdA-politica vindt zij dat zij de verschillende idealen, waar de PvdA voor staat, ook in haar nieuwe functie bij de provincie naar buiten kan brengen. “Laat ik voorop stellen dat ik natuurlijk nog maar kort aan de slag ben. Mijn voorganger Marnix Norder is degene geweest die mede vorm heeft gegeven aan het collegewerkprogramma, waarin verschillende typische PvdA-standpunten goed tot uiting komen. De PvdA staat voor eerlijk delen en solidariteit. Ik ben ervan overtuigd dat ik mij voor die principes ook in mijn nieuwe functie sterk kan maken. Ook het juiste evenwicht tussen goed openbaar vervoer en de aanleg van nieuw asfalt is een kwestie van eerlijk ver-

Van Nieuwenhoven: “Ik vind Holland Rijnland een bijzonder gebied.”

delen. Als ik zie hoeveel kilometer fietspad er de afgelopen jaren in Zuid-Holland is gerealiseerd, dan zie ik daar standpunten van de PvdA in terug. Solidariteit betekent voor mij ook dat ik niet alleen zal luisteren naar de wensen van grote gemeenten, maar dat ik ook een open oog zal hebben voor de wensen van de kleine gemeenten.”

Matthäus Passion

Van Nieuwenhoven woont al geruime tijd in Den Haag, maar heeft meer banden met de regio dan de meeste mensen zullen denken. “Iedereen plaatst mijn afkomst natuurlijk in Friesland, en dat klopt ook,

maar mijn familie is eigenlijk afkomstig uit de omgeving van Leiden. Daar kom ik ook regelmatig. Het is al sinds jaren traditie dat ik rond Pasen naar de uitvoering van de Matthäus Passion in de Pieterskerk ga. Ik vind Holland Rijnland een bijzonder gebied. De combinatie van verschillende landschappen maakt het uniek. De Bollenstreek natuurlijk, elk jaar goed voor duizenden toeristen. Dan heb je Leiden, een van de grotere steden in Nederland, en het groene open gebied ten oosten van de stad. En Katwijk niet te vergeten. Dat is een heel bijzondere plaats en het leuke is dat iedereen die je spreekt, waar ze ook vandaan ko- ▶▶

men, Katwijk wel op de een of andere manier kent." Maar ook als gedeputeerde heeft Van Nieuwenhoven al met de regio kunnen kennismaken. "Ik was nog maar twee dagen gedeputeerde of ik viel al met mijn neus in de boter. Ik heb toen op uitnodiging van de gemeenten Leiden, Leiderdorp en Zoeterwoude een fietstocht door het W4-gebied gemaakt. Verder heb ik in januari een werkbezoek gebracht aan Flora-Holland in Rijnsburg. En in museum De Zwarte Tulp in Lisse mocht ik het actieplan van 'Hou het Bloeiend' voor Greenport Bollenstreek in ontvangst nemen. De provincie telt echter 86 gemeenten. Het is natuurlijk ondoenlijk om al die gemeenten op korte termijn persoonlijk te bezoeken. Dat hangt helemaal af van mijn agenda en van de zaken die op mijn pad komen."

"De gemeenten mogen best wel wat vooruitstrevender zijn als het om regionale samenwerking gaat"

Regio niet op slot

Omdat Van Nieuwenhoven ook mobiliteit in haar portefeuille heeft, is zij direct betrokken bij de vervoersprojecten die in de regio op stapel staan, zoals de RijnGouweLijn-West en de RijnlandRoute. De wens dat voordat vliegveld Valkenburg wordt bebouwd, eerst de infrastructuur op orde moet zijn leeft breed. "Daar kan ik mij goed in vinden," aldus Van Nieuwenhoven. "Vroeger was het vaak van 'eerst huizen, dan wegen'. Dat zien we nu toch wat anders. Maar het is natuurlijk vooral een kwestie van geld. Daar moeten we in GS dus goed naar kijken, en eventueel onze wensen ook naar de minister van Verkeer en Waterstaat formuleren. Maar ik kan niet beloven dat alles op tijd klaar zal zijn. Bovendien moeten we ons natuurlijk ook houden aan alle wettelijke eisen op het gebied van inspraak en bezwaar." Via 'Valkenburg' is de stap naar woningbouw in de overige delen van de regio snel gemaakt. Tijdens de bijeenkomst met 'Hou het Bloeiend' liet Van Nieuwenhoven al weten dat de gemeenten in de Bollenstreek niet

aan nieuwbouw ontkomen. "De regio zit niet op slot. De gemeenten hebben in het Pact van Teijlingen een nogal defensief beleidsvoornemen geformuleerd om de agrarische bestemming van het gebied zoveel mogelijk te beschermen. Ik kan dat goed begrijpen. Maar ik zeg er gelijk bij dat ik wel vind dat zij best wat offensiever te werk mogen gaan. De mogelijkheden van Greenport Bollenstreek moeten worden gecombineerd met een beleid dat ook ruimte biedt voor woningbouw en bedrijfsvestiging. Je zal toch hoe dan ook voor je eigen bevolking woonruimte moeten creëren en werkgelegenheid moeten scheppen. Tijdens mijn bezoek aan Flora-Holland viel het mij op dat daar zeker niet alleen over de bloemenwee en glastuinbouw werd gesproken. Het ging daar ook over de mogelijkheden van wonen, werken en recreëren in de regio."

KRV voorbeeld voor provincie

Aan de vooravond van de vrijwillige fusie tussen Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg per 1 januari 2006 en met het gedwongen samengaan van Sassenheim, Voorhout en Warmond op de agenda, rijst de vraag hoever de bestuurlijke herindeling moet gaan. Van Nieuwenhoven: "De provincie wil dit proces van samenwerking stimuleren en faciliteren." Maar zij beseft dat er verschillend wordt gedacht over gemeentelijke herindeling. "De fusie tussen Sassenheim, Voorhout en Warmond is een gelopen race. Het is niet realistisch om te denken dat die niet hoeft door te gaan. Aan de andere kant: de manier waarop Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg hebben besloten om samen verder te gaan is een voorbeeld voor alle andere gemeenten in de provincie. En nu er wordt gesproken over een samenvoeging van Noordwijkerhout, Lisse en Hillegom is het niet realistisch dat Noordwijk als enige zelfstandige, maar ook meteen als kleinste gemeente als een eiland omringd door grote gemeenten kan voortbestaan. Dat zou Noordwijk ook zelf niet moeten willen. Het gaat uiteindelijk ook om de burgers. Zij hebben baat bij een sterke en krachtige gemeente."

Vooruitstrevender

Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland bestaat nu ongeveer een half jaar. Het is een periode waarin de deelnemende gemeenten nog wat voorzichtig te werk lijken te gaan. "Ik weet niet of ik in die constatering helemaal kan meegaan," aldus de gedeputeerde. "Als je bijvoorbeeld kijkt naar de RijnGouweLijn West, dan zie je toch dat iedereen vindt dat die er moet komen en dat je voor zo'n project met elkaar moet samenwerken. Maar dat wil verder niet zeggen dat ik niet van mening ben dat de gemeenten best wel wat vooruitstrevender mogen zijn als het om regionale samenwerking gaat. Ik begrijp best wat hier speelt. Burgers hebben nu eenmaal meer op met hun gemeente dan met de regio, hoezeer die ook voor hen belangrijk kan zijn. En bestuurders zijn natuurlijk bang voor hun achterban en voor de gemeenteraad. Maar het is wel belangrijk dat iedereen doordrongen is van het belang om regionaal met elkaar samen te werken."

WGR+?

Op de vraag of de regio zich in de toekomst moet ontwikkelen tot een krachtiger bestuursorgaan, antwoordt Van Nieuwenhoven voorzichtig. "Dat is een lastige discussie. In onze democratie blijft de controle over regionale samenwerking uiteindelijk bij de gemeenteraden. Als die gemeentelijke controlefunctie wegvalt, dan zouden we een nieuwe bestuurslaag ontwikkelen. Regionale samenwerking vergt natuurlijk wel veel van de bestuurders – ook inspanningen om het belang van de samenwerking aan de burgers duidelijk te maken." Niettemin ziet de gedeputeerde wel mogelijkheden om de samenwerkingsregio meer handen en voeten te geven. "Het is denkbaar dat Holland Rijnland in de toekomst in aanmerking komt om voor een WGR+ status, net zoals de regio Haaglanden en de regio Rijnmond dat nu al hebben. Ik heb begrepen dat er in de regio hier al stemmen voor opgaan. Het is natuurlijk een proces dat jaren in beslag neemt, maar als dat wenselijk is voor Holland Rijnland, dan ben ik zeker niet tegen." ■

“Eerst bewegen, dan bouwen”

‘Eerst bewegen, dan bouwen’ en de aanleg van een groene buffer tussen Valkenburg en Wassenaar. Dat zijn de randvoorwaarden die CDA-Tweede Kamerlid Bas Jan van Bochove wil stellen aan de ontwikkeling van Valkenburg tot woningbouwlocatie. Tijdens de behandeling van de Nota Ruimte in januari diende hij hiervoor – samen met LPF’er Van As – zelfs een motie in. De achtergronden?

Waarom deze motie?

Van Bochove: “Toen ik in 2002 aantrad als kamerlid werd de discussie over het sluiten van Valkenburg en eventuele woningbouw net actueel. Op hetzelfde moment werkte het ministerie van VROM aan de Nota Ruimte. Toen ik mij oriënteerde op de problematiek werd mij al snel duidelijk dat er veel opvattingen zijn over de inrichting van het gebied. Zoals over het aantal woningen, de dichtheid, de aanleg van een groene buffer aan de zuidrand en de ontsluiting voor het autoverkeer en met het openbaar vervoer. Die diversiteit van opvattingen wil ik respecteren. Maar op twee punten zijn wat mij betreft belangrijke keuzes nodig. Ik vind dat er een groene buffer moet komen tussen Valkenburg en Wassenaar. Dat is een soort groene long tussen de duinen en het Groene Hart die het gebied leefbaar houdt. Daarnaast vind ik dat de ontsluiting van het gebied op orde moet zijn voordat men huizen gaat bouwen. In het verleden is vaak de fout gemaakt dat men eerst bouwde en dan pas aan de infrastructuur ging werken. Dat is verkeerd. Eerst bewegen, dan bouwen, is mijn motto. Nogmaals, ik wil mij nadrukkelijk niet bemoeien met het aantal woningen dat er op Valkenburg moet komen. Dat wil ik overlaten aan de provincie, regio en gemeenten.”

U blijkt goed op de hoogte van de ontwikkelingen in de regio. Hoe komt dat zo?

Van Bochove: “Om een onderbouwd oordeel te kunnen vormen heb ik mij de afgelopen jaren goed laten informeren. Met andere kamerleden zijn we te gast geweest bij gemeentebesturen en de marine op Valkenburg. Ik heb overleg gevoerd met gemeentebestuurders en vertegenwoordigers van provincie en regio. De kamercommissie voor Ruimtelijke Ordening is op de marinebasis geweest toen de discussie over de sluiting in volle hevigheid woedde. Ik heb door de duinen gewandeld en ik heb op de toren van de Valkenburgse kerk gestaan. Ik ken het gebied nu vrij goed.”

De minister zegt dat “deze motie in de decentrale beleidsruimte bij de verstedelijkingsvoorstellen voor Valkenburg treedt”. Zij wil de Tweede Kamer laten oordelen over uw motie.

Van Bochove: “De minister erkent dat mijn motie past in de sturingsfilosofie van de Nota Ruimte, waarbij het Rijk zich beperkt tot de kernpunten en de lagere overheden meer verantwoordelijkheid krijgen. De enige randvoorwaarden die ik wil stellen zijn de aanleg van een groene buffer en het principe ‘eerst bewegen, dan bouwen’. Bewoners van de Leidsche Rijn bij Utrecht klagen dat ze op maandagmorgen na het verlaten van het huis

Van Bochove: “Men moet nu eens knopen doorhakken en beslissingen nemen over de RijnlandRoute en de RijnGouweLijn.”

meteen in de file staan. Dat mag in Valkenburg niet opnieuw gebeuren.”

“De Kamer spreekt zich begin maart uit over mijn motie (na de sluiting van deze uitgave, red.). Ik heb signalen dat er voldoende steun voor is.”

‘Eerst bewegen, dan bouwen’ klinkt logisch, maar procedures voor de aanleg van infrastructuur duren lang. Kan het alsnog te laat zijn?

Van Bochove: “Het Rijk heeft bij grote bouwprojecten tot nu toe altijd beloofd dat de infrastructuur op tijd klaar zou zijn. In de praktijk is het daar bijna niet van gekomen. Procedures duren inderdaad lang. Daarom zet mijn motie druk op de ketel om nu eens knopen door te hakken en beslissingen te nemen over de RijnlandRoute en de RijnGouweLijn.”

De regio streeft naar niet al te dichte bebouwing en een ‘robuuste groenzone’. Tegelijk zal het Rijk veel geld willen hebben voor de grond van het voormalige marinevliegveld. Maakt dat een exploitatiebijdrage aan de infrastructuur niet erg moeilijk? Moet het Rijk ook een bijdrage leveren aan de ontsluiting van het gebied?

Van Bochove: “Ik denk dat de betrokkenen nog stevige onderhandelingen staan te wachten met het Rijk. Het Rijk zal de grond niet gratis aan de regio geven. Domeinen vraagt tegenwoordig een bijna commerciële prijs. Ik vertrouw er echter op dat men er uitkomt. Dat kan ook niet anders. Alle partijen hebben er belang bij om tot een oplossing te komen. Tegelijk onderstreept deze problematiek nog eens het belang van mijn motie. Een ►►

Motie Van Bochove (vervolg):

groene bufferzone is absoluut noodzakelijk om te voorkomen dat men met het oog op een zo hoog mogelijke exploitatie-opbrengst alles volbouwt."

U heeft zich in een andere motie ook uitgesproken over het bouwen buiten de geluidscontouren van Schiphol. Deze contouren zijn zodanig getrokken dat bijvoorbeeld een nieuwe woningbouwlocatie in Noordwijkerhout onmogelijk wordt. Krijgt Schiphol niet teveel ruimte?
Van Bochove: "Het kabinet heeft Schiphol naast de Rotterdamse haven aangewezen als mainport die van groot belang is voor de economie van ons land en de werkgelegenheid. Er zal altijd een spanning zijn tussen die mainport-functie en woningbouwplannen van gemeenten in de directe omgeving. De minister heeft in het debat over de Nota Ruimte gezegd dat Noordwijkerhout geen actueel onderwerp is. Ik heb in mijn motie in elk geval wel gevraagd dat er voor Noordwijkerhout, Haarlemmermeer-west en de Legmeer-polder op basis van de evaluatie van de Schipholwet op 1 januari 2006 duidelijkheid moet zijn of men daar buiten de zogeheten 20KE-contour kan bouwen. Daar wil ik de minister aan houden."

De Bollenstreek wordt samen met de regio Boskoop en het Westland 'Greenport'. In de regio is er nog wat onduidelijkheid over wat dat precies inhoudt. Verandert er veel ten opzichte van de huidige situatie?

Van Bochove: "Het Rijk erkent het belang dat deze drie gebieden naast de mainports Rotterdam en Schiphol voor onze economie hebben. De Bollenstreek, Boskoop en het Westland worden gebieden waar tuinbouw en daaraan gerelateerde activiteiten zich kunnen concentreren. Dat is goed voor het landschap. Het voorkomt de geïsoleerde bouw van kassen. In overeenstemming met de kerngedachte van de Nota Ruimte moeten de regio's nu zelf hun verantwoordelijkheid nemen om de Greenports tot een succes te maken. Het Rijk zal denk ik alleen ingrijpen als er ongewenste ontwikkelingen plaatsvinden. Bijvoorbeeld als men grote stukken tuinbouwgrond wil omvormen tot bedrijventerrein." ■

Jaap de Mol en John Mouwen (VNO-NCW Rijnland) Oost-westverbinding: nu kansen

Bang voor een verkeersinfarct is Jaap de Mol niet meer. "Dat hebben we al."

De Mol, voorzitter van VNO-NCW Rijnland en vestigingsmanager van bloemenveiling Flora-Holland in Rijnsburg laat samen met John Mouwen, secretaris van VNO-NCW Rijnland, zijn licht schijnen over de vervoersproblematiek in de regio. Eén ding is voor hen duidelijk: er is jarenlang niets gedaan om de knelpunten in de regio op te lossen, maar het nieuwe samenwerkingsorgaan biedt alle mogelijkheden om daar verandering in te brengen. "Het wachten is nu op iemand die de kar gaat trekken."

De nieuwe samenwerkingsregio biedt volgens De Mol nu de gelegenheid om de vervoersproblemen waar de regio mee wordt geconfronteerd op te lossen. De Mol: "De problemen waar de Duin- en Bollenstreek op het gebied van verkeersinfrastructuur mee kampt, moeten worden opgelost in de Leidse regio. Door de bestuurlijke versnippering van dit probleem is het nooit tot een oplossing gekomen. Maar nu de Duin- en Bollenstreek en Leidse regio samen verder gaan, hebben we de kans om dit op te lossen. Het is mooi dat de problematiek op de agenda staat, maar er moet meer daadkracht worden getoond. Het wachten is nu op de juiste bestuurders die het project oppakken en de kar gaan trekken."

dat niet alleen dat ze dan ook 15 minuten later op hun bestemming komen. Over grotere afstanden wordt het een optelsom van onvoorspelbare vertragingen. De problemen grijpen diep in. Want extra rijtijd betekent ook dat de bedrijven minder tijd hebben om hun producten te kopen, verzendklaar te maken en op weg te gaan. Dat heeft verstrekende gevolgen voor de logistiek hier op de veiling en de bedrijven die hier werken. Een goede infrastructuur is essentieel voor de economische ontwikkeling. Bedrijven kunnen er zelf van alles aan doen om hun interne logistiek zo efficiënt mogelijk maken, maar ze hebben geen grip op wat er buiten het bedrijf gebeurt. Als de regio steeds moeilijker bereikbaar

"Een goede infrastructuur is essentieel voor de economische ontwikkeling"

Wegverkeer groeit fors

Als vestigingsmanager van de Bloemenveiling in Rijnsburg wordt De Mol direct geconfronteerd met de gevolgen van de dichtgeslibde infrastructuur in de regio. "Flora is verantwoordelijk voor zo'n 8-9% van het vrachtverkeer in de regio. Er zitten hier bij ons op het terrein 250 bedrijven, die niet alleen over de nodige vrachtwagens beschikken die dagelijks de weg op gaan, maar die ook nog eens aan 3000 mensen werk verschaffen. Die bedrijven zijn niet alleen de motor voor de export in de regio, maar maken ook deel uit van de Greenport Duin- en Bollenstreek. Als deze vrachtwagens door de toenemende verkeersdrukke een kwartier langer in de file staan, betekent

wordt, dan is het geen aantrekkelijke vestigingsplaats meer voor nieuwe bedrijven en bestaat de kans dat bestaande bedrijven wegtrekken." Flora-Holland heeft onlangs een studie verricht naar de verwachte groei van het wegverkeer in de directe omgeving van de Rijnsburgse vestiging. Het onderzoek voorspelt dat het aantal voertuigen op de A44 in 2010 28% hoger zal zijn dan nu, en dat de N206 in dat jaar 27% meer verkeer moet verwerken. In dat percentage is de extra groei van het verkeer als gevolg van nieuwbouw in de omgeving meegerekend. Mouwen: "Het gaat hierbij natuurlijk niet alleen om de groei van het vrachtverkeer of de groei als gevolg van woningbouw. Ook de autonome

d): pakken

groei van het verkeer speelt hier een rol. Dit alleen al vraagt om de nodige investeringen in de infrastructuur.”

Realistische keuzes maken

De verkeersinfrastructuur in de regio is traditioneel noord-zuid gericht. Zoals bekend is de oost-west verbinding het grote probleem, waarbij Leiden de bottleneck is. De Mol: “De N11 is een groot succes. Maar die sluit niet aan op de N206. De as Bodegraven-Alphen-Leiden moet aansluiting krijgen op de Duin- en Bollenstreek. De huidige route, door Leiden heen, is niet alleen voor wat betreft de verkeersafwikkeling onacceptabel, maar ook niet met het oog op de leefbaarheid van het woongebied.”

Nu de Duin- en Bollenstreek als Greenport is aangewezen, behoort de bereikbaarheid volgens de Mol hoog op de agenda te staan. Jaap de Mol benadrukt dat het probleem ook bepaald niet van de laatste tijd is. “Het probleem werd al kort na de oorlog onderkend door ing. Tjalma. We zijn nu meer dan vijftig jaar verder en de Tjalmaweg tussen Katwijk en Leiden is de enige oplossing die in al die jaren is gerealiseerd. Die werd in de jaren tachtig geopend. Zolang mag het natuurlijk allemaal niet meer duren.” Ook de RijnGouweLijn speelt een belangrijke rol bij de oplossing van het vervoersprobleem in de regio. De Mol erkent dat je bij het kiezen van een tracé realistisch moet zijn. “We moeten keuzes maken. Ik kan goed leven met een tracé langs de N206, vooral met het oog de voorgenomen woningbouw op Vliegveld Valkenburg. Maar het is wel belangrijk dat er goede aanvullende openbaar vervoersvoorzieningen worden getroffen van en naar de RijnGouweLijn – zodat bijvoorbeeld ook Flora Holland goed bereikbaar wordt met het openbaar vervoer. Er werken hier veel mensen die in Katwijk en Rijnsburg wonen en die gewoon op de fiets komen. Maar de arbeidsmarkt is groter geworden, en de bedrijven hier hebben werknemers die uit de hele

John Mouwen en Jaap de Mol: “Als de regio minder bereikbaar wordt, bestaat de kans dat bedrijven wegtrekken.”

regio komen. Dan is het belangrijk dat die wel in staat zijn om hun werkplek met het openbaar vervoer te bereiken.”

Verlanglijst

“De Randstad is één grote stedelijke agglomeratie, maar de steden en de grote economische complexen liggen wel ver uit elkaar,” aldus Mouwen. “Het verkeer en vervoer nemen toe door de groeiende economische relaties en de grotere woon-werkafstanden. Dat is ook in deze regio te zien aan het grote aantal forenzen. Het is daarom belangrijk dat de politiek leert te denken in allesomvattende vervoersconcepten. Ik wil overigens niet onvermeld laten dat VNO-NCW, de provincie en de Kamer van Koophandel Rijnland al samenwerken in het Logistiek Business Plan Rijnland de groei van met name het goederenvervoer en de infraknelpunten voor de toekomst in kaart te brengen.”

Een snelle aanleg van de N11-west staat hoog op de verlanglijst van het bedrijfsleven. Maar er zijn meer wensen. De Mol en Mouwen benadrukken dat ook een betere aansluiting van N206 op de A44 en een verdubbeling van de N206 noodzakelijk is. “Dat zou van de N206 net zo’n succesverhaal als de N11 kunnen maken”, aldus De Mol.

Imago

Behalve verkeerstechnische problemen is er ook een psychologische factor die niet onderschat mag worden. Oplossen van de knelpunten komt volgens De Mol het imago van de streek ten goede, omdat die nu – economisch gezien – onder druk staat. “Als je je imago niet mee hebt, dan zijn bedrijven minder geïnteresseerd om hier te investeren in hun toekomst. Als je laat zien dat je de problemen onderkent en daadwerkelijk

“Politiek moet denken in allesomvattende vervoersconcepten”

een aanzet geeft om die op te lossen, ben je al een grote stap verder. Rijnland moet zuinig zijn op zijn economische pijlers, anders worden we alleen een woonregio. Wat dat betreft kunnen we een voorbeeld nemen aan Alphen. Dat er kansen zijn om visionair en succesvol te werk te gaan, heeft daar de samenwerking tussen bedrijfsleven en gemeente bewezen. De vervoersproblematiek is in en rond Alphen effectief ter hand genomen. Het gevolg is dat Alphen een uitstekend imago bij het bedrijfsleven heeft weten op te bouwen. Ik ben ervan overtuigd dat de bestuurders in Holland Rijnland daar een voorbeeld aan willen nemen.”

Discussieer mee over toekomst regio!

Welke kant gaat het uit met wonen in Holland Rijnland? Hoe zit het met de ontwikkeling van de werkgelegenheid of de aanleg van infrastructuur? Hoe moet de Greenport worden vormgegeven? Dat zijn vragen die de komende maanden aan de orde komen bij het opstellen van het zogeheten regioprofiel, waarin de kernrichtingen voor de ontwikkeling van Holland Rijnland gedurende de komende jaren worden vastgelegd. Het profiel is tevens de basis voor het opstellen van een structuurvisie voor de regio.

In het profiel komen de kenmerken van de regio tot uitdrukking die Holland Rijnland uniek maken en onderscheiden van andere regio's. Het is belangrijk om Holland Rijnland als regio te profileren. Niet alleen om richting te geven aan toekomstige ontwikkelingen, maar ook om concurrerend te zijn en om een gevoel van saamhorigheid tot stand te brengen.

Start

Op 19 januari 2005 vond de Startbijeenkomst Profiel van regio Holland Rijnland plaats in Leiden. Hier stonden vragen centraal als: Waar

willen we met de regio naartoe? Welke keuzes moeten we daarvoor maken? Waarin is de regio Holland Rijnland uniek? Hoe kunnen we onze ambities waarmaken?

De discussie over het profiel van de regio is niet alleen een zaak van de politiek. Ook maatschappelijke organisaties, bedrijven en inwoners is gevraagd aan de discussie deel te nemen. De regio hoopt daarmee te komen tot een maatschappelijk gedragen beleid. Dat kan de effectiviteit van het overheidsbestuur in de regio ten goede komen.

Regiobewoners zijn begin februari via een persbericht in de lokale en regionale kranten uitgenodigd mee te discussiëren over het regioprofiel. Inzenders maken kans op een rondvlucht met een zweefvliegtuig over de regio.

Uitgangspunt

De startnotitie voor het regioprofiel is gebaseerd op bestaand beleid en visies op de ontwikkeling van de regio op diverse terreinen. De startnotitie roept vragen op over de aparte aandachtsgebieden van de re-

Startbijeenkomst voor de discussie over het regioprofiel in het Scheltemacomplex in Leiden

te vinden op de Holland Rijnland-website (www.hollandrijnland.net > Algemeen > Wat gaat Holland Rijnland doen > Profiel van de regio)

Procedure

Na de startbijeenkomst op 19 januari hebben een grote groep maatschappelijke organisaties en zo'n 260 grote bedrijven de startnotitie ontvangen met het verzoek hierop te reageren. Tijdens een regiomanifestatie op vrijdagmiddag 1 april krijgen de deelnemers aan de discussie over het regioprofiel (behalve maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven, lokaal en regionaal bestuur) de mogelijkheid hun inbreng nader toe te lichten. De uitkomst van deze discussie wordt verwerkt in de oorspronkelijke notitie en gaat vervolgens als concept-regioprofiel en eerste bouwsteen voor de regionale structuurvisie naar de zestien gemeenten van Holland Rijnland. Gemeenten krijgen zes weken de tijd om zich over het concept te buigen. De reacties moeten eind mei binnen zijn. Op 29 juni staat het regioprofiel vervolgens op de agenda van het Algemeen Bestuur. ■

gio, de zogeheten groen-blauwe onderlegger als uitgangspunt voor de ruimtelijke ontwikkelingen, de positie van Holland Rijnland in de Randstad, en de kenmerken die Holland Rijnland tot een aantrekkelijk gebied maken om te wonen, te werken of om een bedrijf te vestigen. Ook komt er aan de orde welke voorzieningen

er in de regio zouden moeten zijn. Tijdens de startbijeenkomst is een aanzet gegeven tot nadenken over het profiel van de regio met de film "Holland Rijnland inspireert tot ontdekkingen" en foto's van regio-bewoners die in hun portret hun ambitie uitdragen voor de regio. De notitie, de film en de portretten zijn

and inspireert tot ontdekkingen

“Identiteit is niet alleen infrastructuur en economie”

Kunnen kunst en cultuur een bijdrage leveren aan een gemeenschappelijke identiteit van de regio Holland Rijnland? Zowel Wim Carabain, wethouder in Voorschoten en voormalig voorzitter van het portefeuillehoudersoverleg voor sport, recreatie en cultuur van de Leidse regio, als Paul Koek, artistiek leider van De Veenfabriek en directeur van het centrum voor actuele kunsten Scheltema in Leiden, beantwoorden die vraag volmondig met ja. Maar de praktijk is weerbarstig. Het blijkt behoorlijk lastig om initiatieven van de grond te krijgen.

De provincie heeft onder de noemer Cultuurbereik een subsidiepot van 500.000 euro beschikbaar voor het ontwikkelen van culturele initiatieven op regionaal niveau. Maar zoals Carabain heeft gemerkt, is het behoorlijk lastig om aanspraak te kunnen maken op die subsidie. Zelfs als het maar om 10.000 euro gaat. “Wij hebben in de Leidse regio het programma Buitenschoolse Cultuur ontwikkeld. Met dat programma willen we jeugd laten kennismaken met allerlei vormen van praktische kunst, zoals tekenen en schilderen, muziek, en toneel. Leerlingen krijgen tien lessen, waarvan de kosten uit een subsidiepotje worden betaald. In Voorschoten hebben we iets soortgelijks gedaan met sportclubs. Dat is een groot succes. Helaas heeft de provincie onze subsidie-aanvraag afgewezen omdat het project kwalitatief onder de maat zou zijn. Daar ben ik erg verbolgen over. Ons project past precies in wat de provincie met de nota Cultuurbereik beoogt. Ik begrijp hier niets van. Ik ga daarover zeker nog overleg voeren met de gedeputeerde.”

Koek: “Ik vind het ongelooflijk dat een simpel en effectief project als

Buitenschoolse Cultuur is afgewezen. Maar ik vind het kenmerkend voor wat je de laatste tijd wel vaker ziet. Er blijkt een gapend gat te zitten tussen de opvattingen van beleidsmakers over cultuur en de cultuur zoals die zich op dit moment manifesteert. Het is wellicht een goede zaak om kunstenaars direct bij het project te betrekken. Zij kunnen de subsidie-aanvraag ondersteunen, zodat die meer kans maakt.”

Carabain: “We hebben in de Leidse regio wel geld gekregen voor het project ‘Museum en School’. Basisschoolleerlingen bezoeken dan diverse musea. De provincie ondersteunde dat incidenteel op voor-

“Infrastructuur, woningbouw en bedrijventerreinen zijn niet echt zaken waarmee je een warm familiegevoel kweekt”

waarde dat de gemeenten het zouden overnemen. Dat is natuurlijk niet mogelijk, want gemeenten hebben volstrekt onvoldoende middelen om zo’n kostbaar project structureel te financieren. Daarom hebben we het project ondergebracht bij Holland Rijnland. Dat is effectief gebleken, want de provincie heeft het initiatief inmiddels gehonoreerd met een subsidie van bijna 44.000 euro.”

Warm

Volgens Koek kunnen kunst en cultuur een tegenwicht bieden aan het koude individualisme in de maatschappij. “We hebben een periode achter de rug waarin het materialisme hoogtij vierde. Dat is voorbij. Er is weer meer belangstelling voor de ‘warme kant’ van de samenleving. Ondanks bezuinigingen gebeurt er

van alles. Er is een jonge generatie kunstenaars die goed kijkt naar wat er in de samenleving speelt en geëngageerd bezig is. Kunst is op dit moment ook veel minder elitair dan een paar jaar geleden.”

Carabain: “Daar ben ik het in grote lijnen wel mee eens. Maar ik zou het, toegespitst op de regio, iets preciezer willen formuleren. Op dit moment bouwen we de identiteit van de regio vooral op langs de lijnen van infrastructuur, woningbouw en bedrijventerreinen. Dat zijn niet echt zaken waarmee je een warm familiegevoel kweekt. Identiteit hangt voor mij veel meer samen met een zekere trots op het gebied waar je woont.

Of dat nu een groen dorp als Voorschoten is of een historische stad als Leiden. Culturele initiatieven kunnen het regiogevoel sterk bevorderen. Maar dan zal ook de provincie een bijdrage moeten leveren. Zeker omdat de provincie de afgelopen jaren zo heeft gehamerd op het samengaan van de Leidse regio en de Duinen Bollenstreek.”

Kleinschalig

Koek: “Misschien moeten we gewoon zelf initiatieven nemen. In het Scheltema-complex werken de universiteit, de Lakenhal en de Veenfabriek samen. De toekomstige huisvesting is nog volop in verbouwing, maar door te starten is alles in een stroomversnelling gekomen. Bouwvergunningen komen af omdat we verder moeten met de voorbereiding van voorstellingen. We zijn al volop bezig met het jaarprogramma voor 2007. Als we niets doen, gebeurt er verder ook niets.”

Carabain: “Wij hebben op dat gebied in Voorschoten een achterstand. Wij zijn veel kleinschaliger bezig. De ambities van het Scheltema liggen veel hoger dan wij aankunnen. Wij moeten ook niet de ambitie hebben om voor stad te spelen. Het heeft voor Voorschoten geen zin een schouw-

Cultuursubsidie Museum en School toegekend

Op 15 februari heeft Gedeputeerde Staten ingestemd in met de toekenning van een subsidie van 43.333 euro aan het Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland voor het project Museum en School. De doelstelling van dit project is het structureel inpassen van museumbezoek in het onderwijsprogramma van basisscholen en het stimuleren van herhalingsbezoek met familieleden op korte termijn.

Wim Carabain (l.) en Paul Koek (r.): "Op dit moment bouwen we de identiteit van de regio vooral op langs de lijnen van infrastructuur, woningbouw en bedrijventerreinen. Dat zijn niet echt zaken waarmee je een warm familiegevoel kweekt."

burg te bouwen. Daarvoor kunnen we terecht in Leiden of Den Haag. Wij zoeken het in kleinschalige initiatieven. Zo denken we momenteel aan een satelliet-tentoonstelling in

gekomen. Ze staan veel opener naar de samenleving. Carabain: "In Leiden is er volop culturele infrastructuur aanwezig. Daarom kan zo'n platform het beste in Leiden worden

vertalen dat naar hun werk. Vaak heeft dat iets avant-gardistisch. Pas jaren later krijg je door dat kunstenaars bepaalde ontwikkelingen al veel eerder hebben gezien. Juist daarom vind ik kunst zo waardevol. Kunstenaars roeien meestal tegen de stroom in. Als we ook in de toekomst in deze regio vernieuwende en originele kunst- en cultuuruitingen willen ervaren, kan dat niet zonder overheids-subsidie. Maar daarmee wil ik niet gezegd hebben dat ondernemers geen substantiële bijdrage kunnen leveren aan een interessant cultureel klimaat." Koek: "Dat is waar. Maar bedrijven moeten wel belangstelling tonen. Ik vind het in dit verband opmerkelijk dat het maar nauwelijks lukt om bedrijven te vinden die zich als sponsor willen verbinden aan het Rembrandtjaar."

"Als we in deze regio vernieuwende en originele kunst- en cultuuruitingen willen ervaren, kan dat niet zonder overheids-subsidie"

het gemeentelijke Ambachts- en Baljuwhuis tijdens het Rembrandtjaar. Dat is ook een vorm van regionale samenwerking. De centrumgemeente ondersteunt 'Rembrandt in de regio'."

Koek: "Misschien is het een goed idee om te komen tot een regionaal platform van kunstenaars die beleidsmakers helpen om lastige subsidie-hindernissen te nemen. Kunstenaars hebben zich lange tijd elitair opgesteld. Maar daar is verandering in

opgezet. In de regio bestaat er op dit gebied niets. Het is verstandiger voort te bouwen op bestaande structuren dan om helemaal bij nul te beginnen."

Meer nodig

Carabain: "We moeten voorkomen dat economie en infrastructuur de overhand krijgen. Voor een aantrekkelijke woonomgeving is er meer nodig. Kunstenaars kijken op een bijzondere manier naar de werkelijkheid en

'Woonwaarde' moet doorstroming woningzoekenden bevorderen

Met de introductie van het begrip 'woonwaarde' in de nieuwe regionale verordening voor woonruimteverdeling moeten woningzoekenden meer kans maken op het vinden een passende woning. De woonwaarde vertegenwoordigt de populariteit van een woning en bepaalt met de inschrijfduur de volgorde op de ranglijst bij woningtoewijzing. De woonwaarde moet mensen aanzetten tot verhuizen, waardoor ze plaatsmaken voor anderen op de krappe markt voor huurhuizen.

Het begrip 'woonwaarde' staat centraal in het 'concept-beslisdocument' dat een kerngroep van woningcorporaties, huurdersbelangenorganisaties en regio Holland Rijnland de afgelopen maanden heeft opgesteld. Het document is op 16 februari officieel gepresenteerd tijdens een mini-symposium in Leiderdorp. Daar werd niet alleen het nieuwe systeem gepresenteerd, maar spraken ook vertegenwoordigers uit andere regio's over de ervaringen die zij hebben opgedaan met nieuwe woningverdeel-systemen.

Het concept voor het nieuwe woonverdeelstelsel gaat in juni voor een consultatieronde naar de raden van de zestien gemeenten. Als die het licht op groen zet voor de nieuwe woningverdeling, gaat het nieuwe systeem ter vaststelling naar het AB van Holland Rijnland en treedt het op 1 november 2005 in werking.

Uniek

Tijdens het symposium lichtte kerngroep-voorzitter Johan de Greef de uitgangspunten en opzet van het nieuwe woningverdeelstelsel toe. Het systeem gaat uit van de gemeenschappelijke woningmarkt voor Holland Rijnland, waartoe de zestien gemeenten bij de fusie van SDB en SLR hebben besloten. In het nieuwe systeem komen lokale bindingseisen en de zogeheten passendheidseisen (leeftijd, huishoudgrootte, inkomen) te vervallen. De introductie van het begrip 'woonwaarde' moet zittende huurders bewegen sneller naar een andere woning te verhuizen en daar-

Johan de Greef

mee de doorstroming op de woningmarkt vergroten. De Greef: "In de huidige situatie sluit een woningzoekende telkens achteraan de rij aan. Dat stimuleert bewoners nauwelijks om te verhuizen en beperkt daarmee de doorstroming. Met het nieuwe systeem willen we dat veranderen. Wie een woning verlaat begint niet met lege handen. De 'woonwaarde' van de achter te laten woning wordt opgeteld bij de inschrijfduur. Daardoor komt een woning-

zoekende hoger op de lijst te staan en maakt hij eerder kans op een woning." De woonwaarde is een soort cijfer voor de populariteit van de woning en wordt elk jaar opnieuw berekend. De Greef noemde het nieuwe woningverdeelstelsel "een uniek systeem dat nog niet elders in het land is toegepast." Volgens de kerngroep-voorzitter zal het daarom na de ontwikkeling eerst aan een grondige praktijktest worden onderworpen.

In het nieuwe systeem krijgt internet een centrale plaats. De gezamenlijke woningbouwcorporaties bieden hun woningen via dit medium aan. Woningzoekenden worden zoveel mogelijk gestimuleerd om via internet te reageren. Dat hoeft overigens niet alleen via de internetaansluiting thuis, maar kan ook via 'internet-zuilen' in postkantoren, gemeentehuizen, bibliotheken en de kantoren van de corporaties. De advertenties in de gratis huis-aan-huis-bladen verdwijnen. De Greef: "In het nieuwe systeem gaan we ervan uit dat woningzoekenden zelf in actie komen om een nieuw huis te bemachtigen. Om dezelfde reden zullen we een kleine bijdrage vragen als men zich

Kernpunten concept woonruimteverdeling Holland Rijnland:

- één open regionale markt
- geen bindingseisen (lokaal en regionaal)
- geen passendheidseisen (leeftijd, inkomen, grootte huishouding)
- betreft alle huurwoningen tot maximale huursubsidiegrens en sociale koopwoningen
- categorieën woningzoekenden: reguleren woningzoekenden, stadsvernieuwingssurgenten, urgent woningzoekenden, bijzondere aandachtsgroepen
- woningzoekenden moeten zelf actie ondernemen; betalen voor inschrijving
- internet belangrijkste medium, aanbod ook via kabelkrant
- mogelijkheid zoekopdrachten
- toewijzing op basis van inschrijfwaaarde (starters: inschrijftijd; doorstromers: inschrijftijd + woonwaarde)
- woonwaarde is populariteit achtergelaten woning
- overgangperiode ten opzichte van oude situatie: zes maanden

Bestuurders, vertegenwoordigers van corporaties en huurdersorganisaties luisteren aandachtig naar de presentaties tijdens het mini-symposium in Leiderdorp

inschrijft.” Hoe hoog die bijdrage wordt, kon De Greef nog niet zeggen. Omdat het nieuwe systeem in de plaats komt van twee oude systemen, komt er een overgangsregeling van zes maanden.

Meettijd

Bij de voorbereiding van de gemeenschappelijke woningmarkt in Holland Rijnland is uitgebreid gediscussieerd over eventuele negatieve gevolgen. De mogelijk toestroom van Leidse woningzoekenden naar de Duin- en Bollenstreek en de kansen van starters namen daarbij een belangrijke plaats in. Tijdens het minisymposium spraken vertegenwoordigers van andere regio's over hun ervaringen met de introductie van nieuwe woningverdeelssystemen. Het Knooppunt Arnhem-Nijmegen (KAN, de samenwerkingsregio rondom de gelijknamige steden), voerde in 2002 een nieuw woningverdeelstelsel in. Paul Kivit, manager Wonen van woningcorporatie Laris in

Paul Kivit

Didam, vertelde over de ervaringen met dit nieuwe systeem. De woningcorporaties in de KAN-regio bezitten samen circa 100.000 woningen, waarvan er wekelijks gemiddeld 120 voor verhuur worden aangeboden. Bij de verdeling van de woningen hanteert men het begrip 'meettijd'. Voor starters is dat de inschrijftijd,

voor doorstromers de woonduur. Het systeem werkt met internet en een gedrukte uitgave. Gemiddeld ontvangen de deelnemende corporaties 12.000 reacties per week. De belangrijkste doelstelling van het nieuwe systeem, het bevorderen van de doorstroming, is volgens Kivit ruimschoots behaald. “Dat percentage is van 40 naar 70 procent gestegen”, aldus de woonmanager. “Bovendien komt 70 procent van de sociale huurwoningen terecht bij de doelgroep voor wie ze zijn bedoeld. De mensen komen op zich goed aan de bak.”

De angst dat bewoners uit de steden woningzoekenden uit de plattelandgemeenten zouden verdringen, is volgens Kivit niet uitgekomen. “Zo'n 70 procent van de woningen gaat naar woningzoekenden uit de eigen gemeente, en 15 procent naar andere inwoners van de KAN-regio. Daarmee gaat dus 85 procent van de woningen naar de eigen regio.” Er deden zich ook nauwelijks problemen voor bij de kansen van grote huishoudens ►►

en ouderen. "Ouderen maken juist een grote kans. Dat komt omdat zij door een lange woontijd meestal een hoge meettijd hebben."

Evaluatie van het systeem leerde dat starters minder snel aan bod kwamen. Daarom is het systeem op dit punt aangepast. "De regio wil 30 procent van de woningen labelen voor starters. Dat is een politieke beslissing, bedoeld om deze doelgroep betere kansen te geven."

Loting

Wethouder Ruimtelijke Ordening Bart Krol uit Soest vertelde hoe in zijn gemeente het woningverdeelsysteem is vervangen door een systeem met loting. Niet alleen omdat het simpel en eerlijk is, maar ook de beste methode

Bart Krol

bleek om de kansen van starters te verbeteren. "De keuze voor dit systeem hangt nauw samen met de demografische situatie in onze gemeente. We hebben veel koopwoningen en een sterk vergrijzende bevolking. In het oude systeem hadden starters weinig kans". Woningzoekenden betalen 25 euro inschrijfgeld. Beschikbare woningen (gemiddeld 300 per jaar) staan elke twee weken in een lokale krant. Na sluiting van de inschrijvingstermijn vindt loting plaats. "Het systeem werkt nu een jaar. Bij evaluatie bleek dat 54 procent van de reacties afkomstig is van starters en 70 procent van de toewijzingen bij hen terechtkomt. Daarmee is ons doel om de kansen van starters te vergroten ruimschoots gehaald. Bovendien komen de woningen terecht bij de doelgroep waarvoor ze zijn bedoeld. Woningzoekenden

met een salaris tot 2000 euro per maand vertegenwoordigen 67,5 procent van de inschrijvingen en 81 procent van de toewijzingen," aldus Krol. "Tegenstanders van loting waren bang dat het loslaten van toewijzingscriteria bepaalde groepen zou uitsluiten, maar daar is in de praktijk niets van gebleken."

Van nieuwe regels, bijvoorbeeld om inschrijvers die lange tijd buiten de boot vallen meer kans te geven, wilde Krol niets weten. "Voordat je het weet heb je dan weer de hele kerstboom van regelgeving opgetuigd. Daarmee doe je de helderheid en eerlijkheid van het systeem geweld aan." In dit verband waarschuwde hij ook voor introductie van het begrip 'woonwaarde' in de verordening van Holland Rijnland. "Dat klinkt behoorlijk vaag. Voor je het weet beland je daarmee in eindeloze discussies."

Opties

In de regio IJmond zetten de gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Uitgeest ook bijna alle passendheidscriteria overboord en introduceerden het zogeheten Optiemodel. Woningzoekenden kunnen via internet à raison van 5 euro een optie op een woning kopen. De woningzoekende krijgt direct te zien op welke plaats hij in de wachtrij staat en wat de wachttijd is. Toewijzing gaat via de telefoon. RO-wethouder Bernhard Hollebrand noemde de eerste ervaringen met het nieuwe systeem positief. "Mensen kijken toch eerst naar hun eigen portemonnee, bepalen wat ze kunnen en willen betalen en maken dan pas een keuze." Ook jongeren komen in het nieuwe systeem beter aan bod, hoewel Hollebrand dat geen doorslaggevend argument vond om het optiemodel te introduceren. "Je kunt het ook pedagogisch bekijken. Is het wel zo nodig dat jongeren op 18-jarige leeftijd meteen een woning kunnen afhaken? Het kan geen kwaad dat jongeren leren dat ze niet alles vanzelf krijgen in het leven."

Groot nadeel van de woningtoewijzing in de IJmond is volgens Hollebrand dat de wachttijden voor populaire woningen sterk oplopen. Uit een onderzoek bleek volgens de wethouder dat 61 procent van de

woningzoekenden ontevreden is over hun nieuwe woning. "Dat men bij gebrek aan populaire woningen genoeg neemt met minder gewenste woningen is daarvan waarschijnlijk een belangrijke oorzaak." De lange wachttijden worden volgens de wethouder niet alleen veroorzaakt door het gebrek aan nieuwe huurwoningen, maar ook door het wegvallen van de doorstroming naar koopwoningen. "Een aantal jaren geleden bouwden wij twee-onder-éenkap-woningen voor 380 duizend gulden. Nu kosten exact dezelfde woningen 320 duizend euro. De doorstroming is daarmee tot stilstand gekomen."

Hollebrand pleitte ervoor het systeem voor woningverdeling zo sim-

Bernhard Hollebrand

pel mogelijk te houden. "Het onderscheid tussen doorstromers en starters en het begrip woonwaarde moeten voor iedereen duidelijk uit te leggen zijn," hield hij de aanwezigen voor. "Zorg bovendien voor een goede database zodat je alle woningen identiek en gelijktijdig kunt presenteren."

Draagvlak

In zijn afsluiting erkende De Greef dat Holland Rijnland met het begrip woonwaarde een op het eerste oog ingewikkelde constructie introduceert. "Maar dat is een antwoord op de specifieke problematiek van onze regio en kan op voldoende draagvlak rekenen. Wellicht moeten we het aspect van de eenvoud nog eens nader bekijken." ■

Mans nieuwe portefeuillehouder Milieu en Natuur & Landschap

'Kracht regio zit in samenspel van verschillende gebieden'

De Hillegomse burgemeester A. Mans is in januari benoemd als portefeuillehouder Milieu en Natuur & Landschap bij Holland Rijnland. Een beleidsterrein vol uitdagingen, want de regio staat onder druk. Maar Mans is bepaald geen vreemde in Jeruzalem als het om het beleid op dit gebied gaat.

Voordat Mans in Hillegom aan de slag ging, was hij als wethouder in Brielle van juni 2000 tot maart 2003 onder meer verantwoordelijk voor het beleid op het gebied van milieu en natuur. "Verder zat ik ook in het dagelijks bestuur van de Milieudienst Rijnmond. Daar hield ik mij vooral bezig met het beleid op het gebied van de vergunning-verstrekingen en de controle op de handhaving van de wettelijke regels. Dat komt nu bij Holland Rijnland ook op mijn pad. Het is natuurlijk wel zo dat de schaal en de aard van de bedrijven in het Rijnmond gebied anders is als in Holland Rijnland. Maar de materie is bepaald niet nieuw voor mij."

Hoewel de problematiek in de regio anders van omvang mag zijn dan in het Rijnmondgebied, benadrukt Mans dat Holland Rijnland een

de Randstad en daar moeten we oplossingen voor vinden. Het Pact van Teylingen was defensief van karakter.

"Het is de combinatie van open natuurgebieden en stedelijke gebieden die deze regio zo aantrekkelijk maakt"

boeiend gebied is als het gaat om natuur, milieu en landschap. "Het is de combinatie van open natuurgebieden en stedelijke gebieden die deze regio zo aantrekkelijk maakt. Wij hebben niet alleen de veenweiden achter Leiden en natuurlijk het duinlandschap, maar ook verstedelijkte gebieden, zoals de as Leiden-Voorschoten en de cluster Lisse-Sassenheim-Hillegom die ook tot een fors stedelijk gebied is uitgegroeid. Juist die grote verschillen maken deze portefeuille zo uitdagend. Maar de druk op open gebied neemt toe. Dat betreft zowel het bollengebied als het groene hart. Er is nu eenmaal een woningtekort in

ter. Het was er vooral op gericht om te behouden wat we hebben. Inmiddels zijn we wat realistischer geworden, en dat komt tot uiting in het Offensief van Teylingen, waarin we de wensen op het gebied van de bollenteelt willen combineren met de behoeften op het gebied van huis- en bedrijfsvestiging."

Slimmer bouwen

De regio heeft economische impulsen nodig. Dat betekent dat zaken als wonen, werk en verkeer een belangrijke rol spelen. "Ik zie het als een taak om de verrommeling van de groengebieden tegen te gaan door bijvoorbeeld slimmer te gaan bou-

wen. Ook moeten we kijken welke bedrijven weg kunnen en welke bedrijven groeikansen hebben, zodat we daar ruimte voor kunnen creëren," aldus Mans. "We moeten goed vaststellen welke gebieden we willen openhouden. Overal waar in het groengebied moet worden gebouwd, zullen we dat kritisch bekijken. Waar we bijvoorbeeld ook goed op moeten letten is het gebied dat direct aan het duinlandschap grenst. Daar moeten we voorzichtig zijn, om te voorkomen dat de overgang van bebouwing naar duin te abrupt is. De kracht zit hem juist in het samenspel tussen de verschillende gebieden."

Mans benadrukt wel dat de gemeenten lokaal moeten regelen wat lokaal gewoon beter geregeld kan worden. "De taak van de provincie ligt daar waar problemen grensoverschrijdend zijn. Maar het is natuurlijk wel zo dat de regio makkelijker aanspraak kan maken op subsidies van de provincie." ■

“Tijd nemen voor fusie”

Eind dit jaar mogen de stemgerechtigde inwoners van Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg naar de stembus voor het kiezen van een nieuwe gemeenteraad. Het wetsvoorstel voor de opheffing van de drie oude gemeenten het oprichten van een nieuwe is naar de Tweede Kamer gestuurd. Hiermee wordt een periode van ruim twee jaar afgesloten waarin de fusie van de drie 'KRV-gemeenten' is voorbereid. Op 1 januari 2006 gaat de nieuwe gemeente van start. Enkele vragen aan Jos Wienen, bestuurslid van Holland Rijnland en voorzitter van de 'Stuurgroep Fusie KRV'.

Waarom deze fusie? Is die inderdaad vrijwillig of hebben andere factoren hierbij een rol gespeeld?

Wienen: “Er liepen verschillende ontwikkelingen door elkaar. Er wordt in Zuid-Holland al langer gediscussieerd over de toekomst van kleine gemeenten. In de regio zette de provincie daar ook druk op. De drie fusiepartners werkten al geruime tijd samen, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Bijvoorbeeld op het gebied van milieu, sociale zaken en rampenbestrijding is er een gezamenlijke ambtelijke organisatie. Voor Valken-

burg lag een fusie met Katwijk voor de hand. Meer dan een fusie met Leiden. Toen duidelijk werd dat Katwijk en Valkenburg zouden fuseren, heeft de Rijnsburgse raad na een zekere aarzeling besloten mee te doen.”

“De fusie van de KRV-gemeenten heeft ook wel een zekere logica. De gemeenten grenzen fysiek aan elkaar. De bebouwing loopt in elkaar over. Qua cultuur, sociaal leven en economie hebben de drie plaatsen veel gemeen. De discussie over vliegveld Valkenburg kwam er ook bij. We vonden het van strategisch belang om daar zelf de regie te voeren. Dat kan ook niet anders, want het vliegveld ligt op het grondgebied van Katwijk en Valkenburg. Door de fusie kon er ook geen discussie zijn over het vermogen van de gemeente dat zelf te doen. De provincie heeft de fusie niet afgedwongen. Maar er is wel druk uitgeoefend. Men vond het tijd dat er iets ging gebeuren.”

Wat is de stand van zaken rond de fusie?

Wienen: “Formeel zijn de zaken nagenoeg rond. De gemeenteraad heeft het fusievoorstel geaccordeerd. Er is een wetsvoorstel gemaakt dat nog dit voorjaar wordt behandeld in de Tweede en Eerste Kamer. Daarnaast zijn we nu bezig met het inrichten van de organisatie. Er is een organisatievoorstel vastgesteld, waarin de medewerkers hun nieuwe plaats krijgen. Verder is er een nieuwe gemeentesecretaris aangesteld en is de procedure gestart voor een nieuwe griffier.”

“We zijn ook al een flink eind met de harmonisatie van het beleid. Dat doen we vooraf, zodat we straks niet één nieuwe gemeente hebben met drie soorten beleid en verordeningen. Vanuit het perspectief van één gemeente stellen we een brede structuurvisie op. Dat proces loopt het hele jaar door. We betrekken daar ook de bevolking bij.”

“Het dienstverleningsconcept voor de nieuwe gemeente is klaar. Er komt een hoofdvestiging in Katwijk, met servicepunten in Rijnsburg en Valkenburg. Openbare Werken gaat per wijk georganiseerd en gehuisvest worden en ook wijkgericht opereren.

De huisvesting van de ambtelijke organisatie is voorlopig op twee locaties. Wellicht dat de nieuwe gemeenteraad dat nog verandert. En we hebben natuurlijk een naam vastgesteld voor de nieuwe gemeente. De afzonderlijke dorpsdelen behouden hun eigen naam. De gemeente heet Katwijk, de bekendste naam.”

Er is wat zorg over de financiële consequenties van de fusie. De begroting voor 2006 zou nog een flink tekort hebben. Gaat de fusie de burger geld kosten?

Wienen: “We hebben berekend dat als we niets doen, de begroting een flink tekort heeft. Maar het is niet onze bedoeling om niets te doen. De samenwerkende afdelingen Financiën bereiden nu een plan voor om de begroting sluitend te krijgen. De voorstellen zijn in april klaar. Dan bespreken we ze ook op een speciale raadsconferentie.”

“Los daarvan zal de fusie altijd consequenties hebben voor de burger. Dat komt door de harmonisatie. De drie gemeenten hebben niet dezelfde voorzieningen. Een goed voorbeeld is het schoolzwemmen. In Katwijk betaalt twee jaar schoolzwemmen,

Rijnsburg één en Valkenburg helemaal niets. Als we dat gelijktrekken naar één jaar, betalen Katwijkers wellicht iets minder en Valkenburgers iets meer. De gemeenteraad moet keuzes maken. Wat is het gewenste voorzieningenniveau en hoeveel hebben we daarvoor over?"

"Ik durf niet te garanderen of we op de lange duur belastingverhoging kunnen voorkomen. De bijdragen uit het gemeentefonds lopen terug en er komen allerlei nieuwe dingen op ons af. Bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid. Maar met de fusie heeft dat niets te maken. Ook zonder fusie zouden de gemeenten daar meer geld aan kwijt zijn."

Gaat de fusie niet ten koste van de identiteit van de afzonderlijke gemeenten? Ontwikkelt de nieuwe gemeente naar het voorbeeld van Holland Rijnland een gemeenschappelijke identiteit? Spelen de voorgestelde commissies Dorpszaken hierbij nog een rol?

Wienen: "De fusie is vooral iets van de gemeentelijke organisatie. Voor de identiteit van de afzonderlijke dorpsdelen heeft die nauwelijks gevolgen. De afzonderlijke dorpsdelen hebben een sterke eigen identiteit. Die is altijd in stand gebleven. Vraag het een "Katwijk-Binder", en hij kan je precies uitleggen wat het verschil is van

zijn dorpsdeel met Katwijk aan Zee. Hetzelfde geldt voor Rijnsburgers en Valkenburgers. Het verenigingsleven bloeit. Familiebanden zijn nog heel sterk. Ik vind dat uiterst positief. Er zijn maar weinig gemeenten waar je dat nog aantreft. De kracht van de dorpsdelen ligt in hun eigen identiteit. Het heeft geen zin daar een kunstmatige identiteit voor in de plaats te zetten."

"In de nieuwe gemeente willen we openbare werken, zoals onderhoud van groen en straatmeubilair, per dorpsdeel organiseren. De Commissies Dorpszaken zijn platforms van burgers en organisaties waarin we actuele zaken over het onderhoud van de wijk willen bespreken. Dat lijkt me een goede manier om burgers bij hun leefomgeving te betrekken. Daarnaast kunnen de commissies een toegevoegde waarde hebben voor zaken die de dorpsidentiteit raken."

De burger lijkt weinig interesse te hebben voor het fusieproces. Zou de gemeentelijke communicatie ook niet wat beter kunnen?

Wienen: "Ik kan me voorstellen dat de burger weinig interesse heeft voor de technische kanten van de fusie. De gemiddelde burger is vooral geïnteresseerd in zijn directe leefomgeving. De fusie is een technisch pro-

ces, gericht op de gemeentelijke organisatie. Dat zegt de burger wellicht weinig. Aan de andere kant merk ik dat veel mensen de fusie een goede zaak vinden. Er is nauwelijks of geen verzet. Dat kun je zelfs positief noemen. Verder merk je dat de fusie op ►►

**Gedeputeerde
Jeltje van Nieuwenhoven:
"Fusie van Katwijk, Rijnsburg
en Valkenburg is een voorbeeld
voor de hele provincie"**

(zie interview op pagina 1/2)

Jan van der Plas – Katwijk

Jan van der Plas, fractievoorzitter van de SGP in de Katwijkse gemeenteraad, is positief over de fusie van zijn gemeente met Rijnsburg en Valkenburg. Maar dat is niet altijd zo geweest: "Lange tijd stonden we wat terughoudend tegenover de fusie. Er waren veel onduidelijkheden. Je begint aan iets dat je niet helemaal kunt overzien. Wat zijn de voordelen en moeten we wel zo groot worden? Dat zijn vragen waarover we intern vaak hebben gediscussieerd. Maar nu het fusieproces eenmaal loopt denk ik toch dat het een goede zaak is. De fusie levert een krachtige nieuwe gemeente op, die zich sterk kan maken voor zaken als woningbouw en infrastructuur en zich duidelijk in de regio kan profileren."

Ondanks zijn positieve grondhouding meent Van der Plas echter dat de stuurgroep op een aantal punten helderheid moet verschaffen over de gevolgen van de fusie. Met name waar het gaat om de financiën. "Ik vind dat de oprichting van de nieuwe gemeente niet mag leiden tot hogere belastingen. Dat mag gewoon niet gebeuren. Het gemeentebestuur zal er alles aan moeten doen om de eindjes aan elkaar te knopen. Ik kan me voorstellen dat de fusie het eerste jaar een klein tekort op de gemeentebegroting veroorzaakt, maar op de lange termijn moet de zaak op orde zijn."

Ook over de gemeentelijke huisvesting is wat Van der Plas betreft het laatste woord nog niet gesproken. "Een centrale huisvesting lijkt ons het verstandigst. Meerdere kantoren brengt rompslomp met zich mee en kost wellicht meer geld. We willen hier meer informatie over, zodat we een weloverwogen beslissing kunnen nemen." Van der Plas bespeurt een geringe interesse bij de bevolking van de drie dorpen voor het fusieproces. "Het leeft niet echt. Voor veel mensen is geen nieuws blijkbaar goed nieuws. Aan de andere kant vind ik ook dat de gemeenten wat beter hun best moeten doen om de burgers over het fusieproces te informeren. Niet met een uitgebreide krant, maar met een simpel A4'tje waarin de hoofdpunten staan toegelicht."

andere manieren maatschappelijk wordt opgepakt. De ondernemersverenigingen van de drie gemeenten zijn inmiddels gefuseerd. Twee woningbouwcorporaties zijn samengegaan. Zelfs een commercieel bedrijf als de Rabobank heeft zijn organisaties samengevoegd.

“We communiceren vooral via de lokale pers over de fusie. We hebben gemerkt dat dit het beste werkt. In 2004 hebben we een speciale krant over de fusie uitgegeven. Maar veel burgers vonden de tekst nogal lang. Te veel informatie in een keer. Nu de fusiedatum snel dichterbij komt, willen we de frequentie van de communicatie wat opvoeren. Dat is ook nodig, omdat we de burgers van alles moeten uitleggen over hoe de nieuwe gemeente in elkaar steekt.”

Welke gevolgen heeft de fusie voor (de krachtsverhoudingen in) de regio Holland Rijnland?

Wienen: “Je kunt zeggen dat er een dubbel effect is. Aan de ene kant verliezen we invloed omdat de nieuwe gemeente minder stemmen heeft dan de drie oude gemeenten afzonderlijk. Maar aan de andere kant heeft de fusie ook voordelen. We hebben een groter ambtelijk apparaat, waardoor we regionale processen beter kunnen volgen en een betere inbreng kunnen leveren. Een grotere gemeente heeft ook meer uitstraling en zeggingskracht. We zijn in elk geval bereid een positieve bijdrage te leveren aan de

regio. Dat moet ook wel, want er liggen enkele problemen die we alleen in samenwerking met anderen kunnen oplossen.”

Heeft u tips voor andere gemeenten die aan een fusie werken of daarover denken?

Wienen: “Ik denk dat het belangrijk is om een fusie te laten aansluiten op bestaande samenwerkingsprocessen. Dan is een fusie niet iets dat wordt opgelegd van buiten, maar een natuurlijk proces dat voortbouwt op samenwerking. Er is dan ook meer draagvlak onder de bevolking.”

“Ik zou gemeenten ook willen adviseren om er de tijd voor te nemen. Dan kun je een betere start maken omdat alles goed is voorbereid. Je begint niet met een achterstandssituatie. Maar een fusieproces mag ook niet te lang duren. Dat legt te veel druk op het ambtelijk apparaat. Bovendien frustreert het de besluitvorming. Je moet soms namelijk dingen uitstellen omdat het beter is dat de nieuwe gemeenteraad een beslissing neemt. Dat mag niet te lang duren.”

“Ik heb gemerkt dat gemeenten die nog niet met een fusie bezig zijn er nu toch over praten. Dat is positief als gemeenten daardoor een weloverwogen keuze kunnen maken. Wat dat betreft kan nadenken over samenwerken nooit kwaad. Het is de vraag of er veel positiefs valt te verwachten van gedwongen samengaan met veel maatschappelijke weerstand.” ■

Hilde Rost – Rijnsburg

Dat het ooit tot een fusie van Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg zou komen heeft Hilde Rost, fractievoorzitter van de VVD in Rijnsburg, niet verbaasd. “Rijnsburg en Valkenburg zijn gewoon te klein om zelfstandig verder te gaan. Niet voor niets besteedde Rijnsburg de afgelopen jaren diverse taken uit aan Katwijk. Ik heb destijds al voorspeld dat deze samenwerking uiteindelijk tot een fusie zou leiden.” De fractievoorzitter heeft dan ook weinig begrip voor collega-politici die nu alles anders willen. “Daarvoor is het te laat. We hebben het al jaren zien aankomen. Je kunt de trein niet meer stoppen. Dat had je eerder moeten doen. Dan zouden we het fusieproces niet zijn aangegaan. Nu we de weg van een fusie zijn ingeslagen, moet je er ook loyaal aan meewerken en er het beste van maken.”

Toch is de laatste tijd ook bij Rost wel enige twijfel gerezen aan de fusie. Directe aanleiding daarvoor was een presentatie van de plannen voor de As Leiden-Katwijk. “Ik ben daarvan geschrokken. Als het aan de provincie ligt wordt het hier één groot betondorp. Ik vraag me af of we dat wel willen. Ik stoor me ook aan de stelligheid waarmee de provincie de plannen presenteert. Het lijkt alsof alles al is besloten. Ik weet ook wel dat de nieuwe gemeente zich via de regio aan de plannen heeft geconformeerd. Maar tegelijkertijd heeft die gemeente nog niet eens een gemeenteraad. En die moet toch uiteindelijk over alles beslissen.”

Belastingverhogingen om eventuele tekorten van de nieuwe gemeente te dekken zijn voor fractievoorzitter Rost in elk geval onbespreekbaar. “We moeten streven naar een betaalbare gemeente. Dat betekent dat je keuzes moet maken. We kunnen de lasten niet verder verhogen. Ik heb het idee dat sommige partijen teveel hun eigen ambities najagen. Dat kan niet. Drie loketten voor de burgers lijkt prachtig, maar moet ook betaalbaar zijn. Als het niet betaalbaar is, moet je het plan laten varen.”

Aad Oosterlee – Valkenburg

Aad Oosterlee, van de lijst Oosterlee uit Valkenburg, is verklaard tegenstander van de KRV-fusie. Hij ziet geen rationeel argument voor de fusie en is bovendien bang dat die de burgers veel (belasting-) geld gaat kosten. “De fusie lijkt er te komen, maar ik blijf tegen. Dat heb ik mijn kiezers beloofd.”

Oosterlee: “De fusie is opgelegd door het rijk en de provincie. Die willen het aantal gemeenten in Zuid-Holland flink terugbrengen. Het argument was altijd dat Valkenburg te klein is om zelfstandig te blijven. Maar we hebben altijd goed voor onszelf kunnen zorgen. We hadden ook voldoende geld. Na de uitbreiding in het Duyfrak en op het vliegveld zou Valkenburg qua inwonertal zelfs drie keer zo groot worden. Dat lijkt me voldoende om zelfstandig te blijven. Maar dat heeft men niet willen horen.”

“Valkenburg had een reserve van 12 miljoen euro. Dat geld verdwijnt straks in de bodemloze put van de fusiegemeente. De fusie kost 10,5

miljoen euro en levert nauwelijks financieel voordeel op. Het tekort op de begroting voor 2006 is bijna 7 miljoen. De burgers draaien daarvoor op. De lokale belastingen gaan flink omhoog. Het zou me niet verbazen als de fusiegemeente de Artikel 12-status moet aanvragen. Dat is in Leidschendam-Voorburg ook gebeurd.”

“We werkten altijd prima samen met Katwijk en Rijnsburg. Wat mij betreft had dat zo mogen blijven. Door de gewijzigde machtsverhoudingen in de regio worden andere gemeenten nu ook gedwongen te fuseren. Ook al is daar onder de bevolking nauwelijks steun voor. Een volksraadpleging was wel op zijn plaats geweest. Maar die vond men niet gewenst.”

“Ik neem straks deel aan de nieuwe gemeenteraadsverkiezingen. Ik wil me inzetten voor de verenigingen en het bedrijfsleven. En voor eerlijke politiek. Want daar heeft het de afgelopen jaren wel aan ontbroken.”

Nullijn uitgangspunt voor begroting 2006

Geen hogere uitgaven. Dat is het uitgangspunt voor de begroting die momenteel in voorbereiding is voor 2006. Volgens Arie Meerburg, in het Dagelijks Bestuur verantwoordelijk voor het huishoudboekje van Holland Rijnland, houdt het bestuur zich daarmee aan de bij de fusie van SDB en SLR gemaakte afspraak om de kosten van de intergemeentelijke samenwerking niet te laten stijgen. Extra uitgaven zijn alleen mogelijk als die de instemming hebben van de zestien gemeenten. "Dan zal men dus met goede argumenten moeten komen. Want op dit moment is de nullijn het uitgangspunt," aldus het bestuurslid.

In 2006 zal Holland Rijnland in elk geval een punt zetten achter het uitvoeren van de deurwaardersdienst voor een aantal gemeenten in de Duin- en Bollenstreek. Deze dienst is op dit moment als een zogeheten plustak bij het samenwerkingsorgaan ondergebracht. De kosten worden omgeslagen naar de deelnemende gemeenten. Meerburg: "In de toekomst zullen de betrokken gemeenten het deurwaarderswerk weer zelf ter hand moeten nemen of hiervoor een bedrijf moeten inschakelen. En wij zullen zelf een oplossing moeten vinden voor de overheadkosten

die we nu mislopen. Maar dat lost zich wel op."

Stappen

De voorbereiding van de begroting 2006 is al enige tijd in volle gang. Daarmee voldoet Holland Rijnland niet alleen aan de wettelijke eisen, maar hebben de deelnemende gemeenten ook voldoende tijd zich over de begroting te buigen. De voorbereiding is verdeeld in drie stappen, waarvan de eerste met het formuleren van de nullijn al is gezet. De behandeling van de begroting in de portefeuillehoudersoverleggen van begin februari vormde de tweede stap. Meerburg: "De instructie die we daarbij hebben gegeven is dat nieuw beleid alleen mogelijk is als er elders uitgaven worden geschrapt. Het ziet er naar uit dat men zich daar, een kleine verschuiving daargelaten, ook aan heeft gehouden." Op basis van het advies van de portefeuillehoudersoverleggen stelt het Dagelijks Bestuur een zogeheten Kaderstellen-Nota op, waarover het Algemeen Bestuur zich op 16 maart uitsprekt.

De derde stap van de begrotingsbehandeling komt alleen aan de orde als gemeenten alsnog besluiten geld

als de provincie, het rijk en wellicht ook het bedrijfsleven. En een project als de As Leiden-Katwijk levert naar verwachting ook geld op om daaruit de ontwikkelingskosten te betalen. Dat geld moet dan wel voorgeschooten worden, maar komt later terug."

Het voorzichtige financiële beleid van Holland Rijnland zal volgens Meerburg ook gevolgen hebben voor de uitvoering van het Programma van Afspraken uit 2000. "De oorzaak daarvan ligt niet alleen bij ons, maar ook bij de provincie. De provinciale bijdrage loopt de komende jaren steeds verder terug. We zullen de projecten opnieuw moeten bezien. Dat geldt ook voor het Offensief van Teijlingen. We ontkomen er niet aan om voor de uitvoering daarvan al binnenkort aan te kloppen bij bijvoorbeeld het rijk of maatschappelijke organisaties als de Kamer van Koophandel en het bedrijfsleven. Anders dreigt vertraging van gewenste uitvoeringsprojecten."

Liquidatie

De begroting voor 2006 moet deze zomer gereed zijn. Op hetzelfde moment moet ook de financiële afwikkeling van de "oude" samenwer-

"Doorslaggevend argument is of de gemeenten inderdaad geld besparen als ze iets gemeenschappelijk regelen. Als dat niet zo is, geef ik zo'n voorstel weinig kans"

uit te trekken voor nieuwe projecten. Meerburg: "Maar die voorstellen moeten dan wel goed zijn onderbouwd. Doorslaggevend argument is of de gemeenten inderdaad geld besparen als ze iets gemeenschappelijk regelen. Als dat niet zo is, geef ik zo'n voorstel weinig kans." Meerburg acht het niet uitgesloten dat er voorstellen voor extra uitgaven komen. Want met het opstellen van de structuurvisie, de ontwikkeling van de As Leiden-Katwijk en de plannen voor de Greenport staan er enkele grote projecten op de regio-agenda. "Het geld daarvoor hoeft echter niet alleen van de gemeenten te komen. We zullen ook andere bronnen aanboren, zo-

kingsorganen een feit zijn. Er is een liquidatiecommissie benoemd en ambtenaren zijn druk bezig de rekeningen op te maken. Meerburg: "Met name voor de Leidse Regio is dat nogal wat werk. Daar kende men namelijk meerdere gemeenschappelijke regelingen. De discussie gaat momenteel vooral over het verrekenen van de (overhead)kosten die Leiden heeft gemaakt voor regionale werkzaamheden. Als we daar uit zijn komen we waarschijnlijk op een klein plusje uit. Maar daar reken ik nog maar niet op. Ik ben al blij als we net 'rond de nul' eindigen". ■

Greenport Duin- en Bollenstreek in 20

De Greenport Duin- en Bollenstreek krijgt langzaam maar zeker vorm. Er liggen inmiddels een concept voor een businessplan en een actieplan voor 2005. De Greenport is geen echte organisatie, maar krijgt het karakter van een netwerkgroep of platform, waarin bedrijven, branche- en belangenverenigingen, onderwijs en onderzoeksinstituten, veilingen en banken zich inzetten voor het behoud en het uitbouwen van de positie van de Duin- en Bollenstreek.

Het concept-businessplan voor de Greenport Duin- en Bollenstreek is eind januari gepresenteerd tijdens een kennismakingsbijeenkomst van de 'Stichting Hou het Bloeiend' met de nieuwe gebiedsgedeputeerde voor de regio, Jeltje van Nieuwenhoven. Tijdens deze bijeenkomst is onder de titel 'Een vitale economie in een vitaal landschap' tevens een nieuwe brochure gepresenteerd, waarin 'Hou het Bloeiend' zijn visie geeft op het behoud en de ontwikkeling van het bloemen- en bloembollencluster in de regio.

Het idee van de Greenport komt voort uit de nieuwe Nota Ruimte van het ministerie van VROM. De Duin- en Bollenstreek is samen met het Westland en het gebied rondom Boskoop een van de drie Greenports in Zuid-Holland. De Nota Ruimte omschrijft een Greenport als een 'locatie waar productietuinbouw, agribusiness en de daaraan verbonden logistieke en dienstverlenende bedrijvigheid zich heeft geconcentreerd tot een tuinbouwcentrum van nationaal belang, met een stevige positie op de wereldmarkt en internationale concurrentiekracht'.

Samenwerking met Boskoop

Greenport Duin- en Bollenstreek wil in de toekomst samenwerken met de andere Greenports in Zuid-Holland. Het concept-businessplan ziet vooral mogelijkheden voor een intensieve samenwerking met de Greenport Boskoop. De producten van de beide regio's lopen steeds meer parallel. Op den duur zouden beide platforms zelfs kunnen samengaan in één Greenport.

Voorzitter Jonkman van 'Hou het bloeiend' overhandigt het eerste exemplaar van de nieuwe brochure.

Netwerk

Tijdens de bijeenkomst in Lisse maakte 'Hou het Bloeiend'-voorzitter Fedde Jonkman duidelijk dat de Greenport het karakter krijgt van een netwerkgroep, waarin bedrijven, branche- en belangenorganisaties, onderwijs- en onderzoeksinstituten, veilingen en banken zich gezamenlijk inzetten voor het behartigen van de belangen en het verstevigen van de positie van de regio. Voorbeeld hiervoor is het soortgelijke platform dat inmiddels in de Greenport Zuid-Holland (Westland) actief is. Belangrijkste doelstellingen van de nieuwe organisatie zijn het inzichtelijk maken en op de kaart zetten van de Greenport Duin- en Bollenstreek; het integraal behartigen van de belangen van de ondernemingen en instellingen die bij de

Met als titel 'Een vitale economie in een vitaal landschap' zet 'Hou het Bloeiend' in deze brochure zijn ambities voor een vitale Duin- en Bollenstreek uiteen

2005 uit de startblokken

re aan gedeputeerde Van Nieuwenhoven

Greenport zijn betrokken; samenwerking met andere clusters, zoals het toerisme en een gesprekspartner zijn voor overheden en andere instanties.

Platform en coördinatieteam

De partners in de Greenport Duin- en Bollenstreek zijn vertegenwoordigd op directieniveau. Het is de bedoeling dat het nieuwe platform zes keer per jaar bijeenkomt voor het delen van informatie en het uitvoeren van doelstellingen. Tevens wil het platform voor de beeldvorming regelmatig sprekers uitnodigen voor relevante presentaties en zich toeleggen op het onderhouden van het netwerk.

Onder het platform wordt een coördinatieteam actief dat bestaat uit een aantal medewerkers van de dragende

partners. Dit team komt circa acht keer per jaar bijeen. De deelnemende partijen stellen capaciteit beschikbaar zodat het coördinatieteam kan zorgen voor het opstellen van strategie en visie, organisatie en verslaglegging van bijeenkomsten van het platform, het verzorgen van presentaties, organisatie van werkbezoeken en lobbyactiviteiten en stroomlijning van de acties van verschillende partijen. Voor specialistische activiteiten, zoals communicatie, zou het coördinatieteam een beroep moeten doen op specialisten uit de deelnemende organisaties. De kosten van het platform en het coördinatieteam worden gedragen door de deelnemers. Jonkman schatte die tijdens de presentatie van de plannen op circa 30.000 euro per jaar.

Start

De Greenport Duin- en Bollenstreek moet nog dit voorjaar een feit worden. Volgens het actieplan 2005 wil het platform in het eerste kwartaal van 2005 de startbijeenkomst organiseren, budget werven en samenwerking opstarten met Greenport Zuid-Holland en Greenport Boskoop. Verder zal het platform zich in 2005 bezighouden met het uitwerken van een visie en een strategie voor het benaderen van specifieke doelgroepen en het presenteren van de Greenport aan regionale en provinciale overheden. De voorzitter van het platform moet het aanspreekpunt van de sierteeltsector in de regio worden. ■

Na boegbeeld nu ook gebiedsontwikkelaar Offensief

In oktober is Piet Jan Visser aangesteld als gebiedsontwikkelaar voor een periode van 15 maanden. Samen met boegbeeld Marcel Vissers en projectleider Frank Zaalberg van Holland Rijnland, vormt hij het driemanschap dat het Offensief van Teylingen trekt. Visser is opgegroeid op een melkvee- en akkerbouwbedrijf in de Kop van Noord-Holland. Na zijn agrarische studie in Wageningen werkte hij op het ministerie van Landbouw. De laatste jaren is hij seniorprojectleider bij het projectbureau van de WLTO in Haarlem. Als gebiedsontwikkelaar zal hij veel bedrijfscontacten onderhouden met agrariërs in de Duin- en Bollenstreek. Deze ondernemers moeten de kans krijgen hun bedrijf te ontwikkelen, omdat een vitaal bollencomplex essentieel is voor het behoud van het agrarische karakter van de streek. Daarbij is het de opgave vanuit het Offensief om tegelijk de gewenste landschapsverbeteringen tot stand te brengen. Geen gemakkelijke, maar wel een uitdagende opdracht!

(Uit: Nieuwsbrief Pact van Teylingen, najaar 2004)

Meer informatie

Meer informatie over Hou het Bloeiend is te vinden op de website www.houhetbloeiend.nl. Daar kan men ook een PDF-bestand van de nieuwe brochure downloaden.

Geen grootschalige woningbouw in Bollenstreek

“De Bollenstad is van de baan, maar het zal toch nodig zijn om in de streek enkele grote bouwlocaties aan te wijzen.” Dat zei provinciaal gedeputeerde Jeltje van Nieuwenhoven na afloop van de presentatie van de nieuwe brochure van ‘Hou het Bloeiend’: “Het kan niet zo zijn dat er helemaal niet meer wordt gebouwd in de regio,” aldus de gedeputeerde. Over waar deze locaties zouden moeten komen, liet zij zich echter niet uit.

Voorzitter Jonkman drong er in elk geval bij Van Nieuwenhove op aan korte te metten te maken met plannen voor de bouw van 20.000 extra woningen in het zuiden van Noord-Holland en de Bollenstreek. “Om aan de toekomst te werken heeft de sector zekerheden en planologische rust nodig. Plannen voor 20.000 woningen passen daar niet in. Die woningen willen we hier niet.”

Zie ook het interview met gedeputeerde Van Nieuwenhoven op pagina 1/2

Informatie-avond Rijnlandroute

Op donderdagavond 14 april 2005 zullen de uitkomsten van de verkenningsperiode Rijnlandroute worden gepresenteerd. Wie een uitnodiging wil ontvangen kan zijn e-mailadres doorgeven via rijnlandroute@pzh.nl. De uitnodiging zal ook in de plaatselijke kranten verschijnen.

Extra vergadering AB Rijnlandroute

Met het oog op een tijdige indiening van de rijkssubsidie MIT (Meerjarenprogramma Investerings Transport en Logistiek) voor de Rijnlandroute is er op 18 mei een extra vergadering van het Algemeen Bestuur in het gemeentehuis van Oegstgeest.

'Holland Rijnland in actie'

Het ROC Leiden Lammenschans is vrijdagmiddag 1 april onder de titel 'Holland Rijnland in actie' het decor van een grootse regiomanifestatie. Tijdens deze manifestatie worden de uitkomsten van de maatschappelijke discussie over het profiel van Holland Rijnland gepresenteerd en besproken.

Tijdens de regiomanifestatie zal een groot aantal projecten en organisaties die over de gemeentegrenzen werkzaam zijn zich presenteren in informatiestands. Tevens zijn er diverse workshops. Organisaties afkomstig uit gezondheidszorg, milieu, onderwijs, verkeer en vervoer, volkshuisvesting, cultuur/historie en economie laten zien wat zij doen. Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland toont welke projecten er in de 16 gemeenten van Holland Rijnland sinds de startdatum van 1 oktober 2004 zijn geweest. De informatiestands zijn gedurende de hele middag van 13.00 tot 17.00 uur te bezoeken. Daarnaast kunnen bezoekers deelnemen aan twee workshops.

Het debat over het profiel van de regio vormt het slot van het programma. De afgelopen periode is maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven gevraagd hun visie te geven op wat voor regio 'we' willen zijn. Tijdens het debat zal aan de hand van stellingen – gebaseerd op de reacties – worden gediscussieerd en zullen de argumenten tussen de maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven en gemeentebestuur worden uitgewisseld. Onderwerpen zijn onder meer wonen of werken in de regio, het belang van cultuurhistorie, groen en water en manieren waarop je kunt omgaan met sociale samenhang bij stedelijke ontwikkeling.

Voor de regiomanifestatie zijn allerlei bestuurders uitgenodigd (raadsleden, leden van de colleges van burgemeester en wethouders, leden van provinciale staten en gedeputeerde staten), vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en bedrijven en verder iedereen die in de breedste zin van het woord is geïnteresseerd in wat er in de regio Holland Rijnland gebeurt en staat te gebeuren.

Themabijeenkomst detailhandel

Op maandagochtend 11 april organiseert het Regionaal Economisch overleg in samenwerking met Holland Rijnland in de burgerzaal van het Katwijkse gemeentehuis een themabijeenkomst over regionaal detailhandelsbeleid.

De bijeenkomst is bedoeld voor portefeuillehouders en ambtenaren economische zaken en ruimtelijke ordening alsmede onder-

nemersverenigingen in Holland Rijnland en de Rijnstreek. Doel is een start te maken met de aanpassing van de in 2003 vastgestelde Regionale Detailhandelsstructuurvisie. Aan het eind van de bijeenkomst moet duidelijk zijn wie waar voor verantwoordelijk is en welke planning daarbij wordt gehanteerd.

Centrale vraag hierbij is hoe op regionaal en lokaal niveau de kwaliteit en structuur van het totale winkelaanbod kunnen worden verbeterd, mede gelet op de uitkomsten van het recent gepresenteerde Koopstromenonderzoek 2004. In dat kader zal ook gesproken worden over de vraag waar grote en veel ruimtevrugnende winkels het beste gesitueerd kunnen worden.

Sprekers op de bijeenkomst zijn mw. W. Verver-Aartsen, portefeuillehouder EZ van Holland Rijnland, de heer A. van Dijk, gedeputeerde EZ, de heer N. Beverwijk, ondernemer en de heer J. Schölvinc. Deze laatste zal de resultaten van het koopstromenonderzoek toelichten.

Nadere informatie bij H. Stapper, ☎ (0252) 46 24 23 of hstapper@hollandrijnland.net

Colofon

Regiomagazine SamenGevat is een uitgave van Holland Rijnland en verschijnt minimaal vier keer per jaar.

Redactieadres: Holland Rijnland, t.a.v. Annemarie Ockeloen
e-mail: aockeloen@hollandrijnland.net

☎ (0252) 46 24 17, ☎ (0252) 46 24 44

Verzendadministratie: secretariaat@hollandrijnland.net
of ☎ (0252) 46 24 00

(Eind)redactie, vormgeving en realisatie:

Seashore Media, Katwijk ZH (www.seashore.nl)

Fotografie: D. Hogewoning, Katwijk ZH (pag 1, 5, 6/7)

Agenda Holland Rijnland

16 maart 2005	Algemeen Bestuur
1 april 2005	Regiomanifestatie Leiden
14 april 2005	Informatie-avond Rijnlandroute
18 mei 2005	Extra AB-vergadering over Rijnlandroute

29 juni 2005 Algemeen Bestuur. De hieraan voorafgaande portefeuillehoudersoverleggen zijn in Noordwijk op:

18 mei	Sociale Agenda
19 mei	Economische Zaken, Ruimte
20 mei	Bestuur & Middelen, Verkeer & Vervoer

12 oktober 2005 Algemeen Bestuur. De hieraan voorafgaande portefeuillehoudersoverleggen zijn in Voorschoten op:

31 augustus	Sociale Agenda
1 september	Economische Zaken, Ruimte
2 september	Bestuur & Middelen, Verkeer & Vervoer

14 december 2005 Algemeen Bestuur. De hieraan voorafgaande portefeuillehoudersoverleggen zijn in Lisse op:

9 november	Sociale Agenda
10 november	Economische Zaken, Ruimte
11 november	Bestuur & Middelen, Verkeer & Vervoer

Zie ook www.hollandrijnland.net voor actuele gegevens en vergaderstukken.